

AKTUÁLNÍ FORMY ONLINE RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ

Bc. Terezie Babilonová

Mgr. Jaroslava Suchá, Ph.D.

PSYCHOLOGICKÉ ASPEKTY ONLINE PROSTŘEDÍ

- Nejvýznamnějším procesem je **online disinhibiční efekt** (Kopecký et al. 2015):
- **Anonymita** – mohou mít své „internetové já“
- **Neviditelnost** – nejsou viděni ostatními
- **Asynchronicita** – není okamžitá zpětná vazba
- **Solipsystická introjekce** – interpretujeme dle naší psychiky
- **Disociativní představivost** – nemusí nést zodpovědnost za internetové já
- **Minimalizace authority** – všichni jsou si rovni (Suler, 2004)

DOSPÍVAJÍCÍ A INTERNET

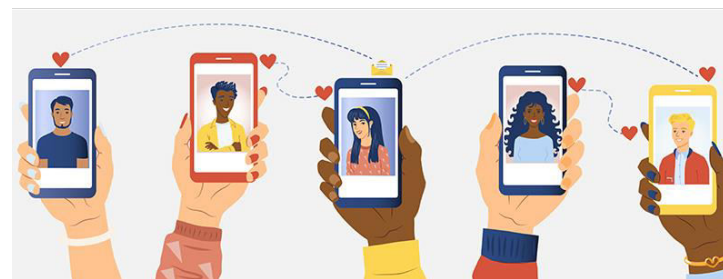
- Absence obav ze sankcí
- Upřímné prostředí = větší komunikativnost
- Možnost vymýšlet si, anonymita
- Pocit fyzického bezpečí
- Možnost kdykoliv ukončit konverzaci (Šmahel, 2003)
- Přenos vývojových úkolů a problémů do online prostředí (Macek, 2003; Šmahel, 2015; Suler, 2001)

Hledání a experimentování s identitou

Separace od rodičů a rodiny

Intimita a sounáležitost

Ventilování frustrace

KDE TRÁVÍ ČAS DĚTI A DOSPÍVAJÍCÍ NA INTERNETU

- Podle výzkumu České děti v kybersvětě z roku 2019 (Kopecký & Szotkowski, 2019):
 - Dominují **sociální sítě**
 - **Servery s videoobsahem** (YouTube, Stream...)
 - **Online encyklopedie** (Wikipedia, CojeCo...)

SOCIÁLNÍ SÍTĚ

- Internetová služba
- Veřejné, uzavřené, firemní profily
- Možnost sdílet fotografie, videa a další obsah (Kožíšek & Písecký, 2016)
- Umožňuje komunikaci a sebeprezentaci
- Profily se mohou propojovat mezi tzv. přáteli (Šmahel, 2015)

PROFILY NA SOCIÁLNÍCH SÍTÍCH

- **Oficiální profily** (pro rodiče), **skutečný profily** (třeba přezdívka); někdy i **profil opačného pohlaví/pro experimentování** (Pášová, 2014)
- **Finsta** (Fake Instagram) X **Rinsta** (Real Instagram) (O2 Chytrá škola, nedat.)
- Místo pojmu Finsta spíše užívání pojmu **secret** (vlastní výzkum)

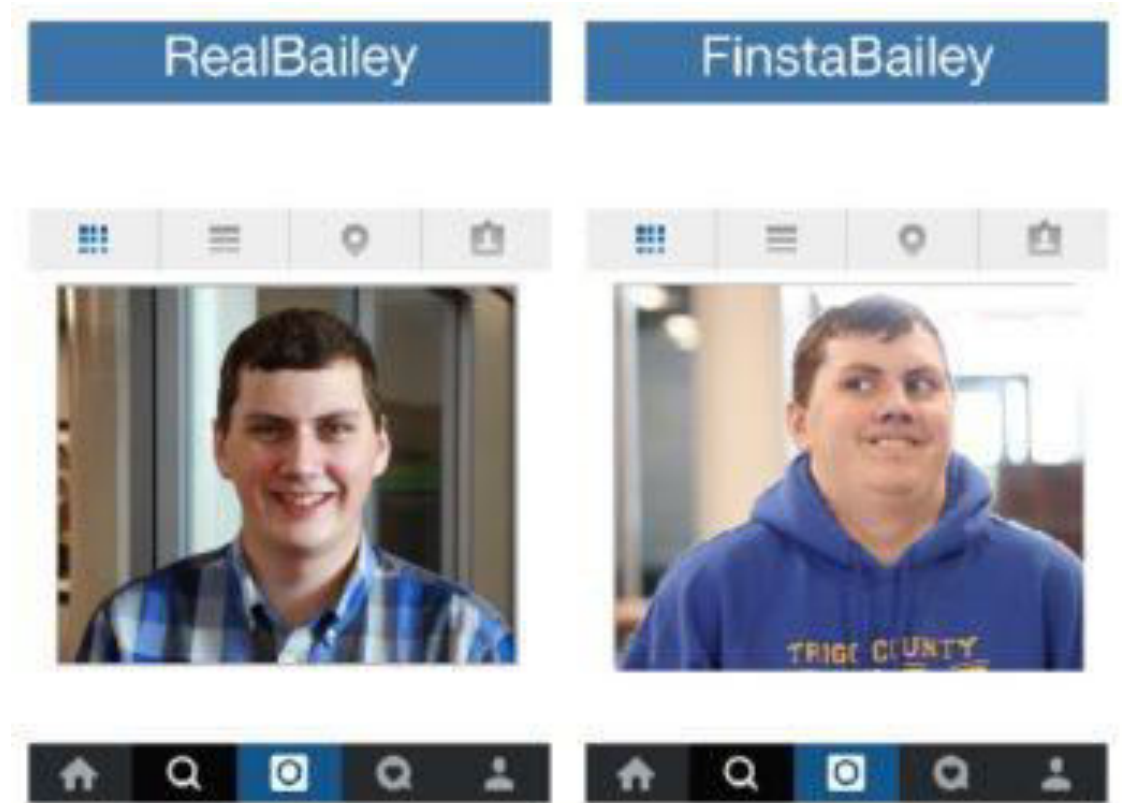

Photo Illustration

SOCIÁLNÍ SÍTĚ

- Nejvyužívanější sociální sítě a online služby (Kopecký & Szotkowski, 2019):

1. YouTube	8. Snapchat
2. Facebook	9. TikTok
3. FB Messenger	10. Twitch
4. Instagram	11. Skype
5. E-mail	12. Pinterest
6. SMS/MMS	13. Viber
7. Whatsapp	14. Tellonym

Děti se přesouvají z platformy Facebooku na jiné sociální platformy, jako jsou například Instagram nebo WhatsApp (Šmahel et al., 2020)

ZNÁMÉ SOCIÁLNÍ SÍTĚ A APLIKACE

- **Facebook** – největší sociální síť; vlastní i Instagram, WhatsApp

- **Instagram** – nejoblíbenější sociální síť v ČR; Sdílení fotografií, videí, lajkování, komentování, chatování

- **YouTube** - největší sociální síť s videoobsahem; umožňuje nahrávat, komentovat, hodnotit a sdílet

- **FB Messenger** – umožňuje komunikaci mezi sebou

- **WhatsApp Messenger** – chatování, volání, sdílení fotografií, videoobsahu

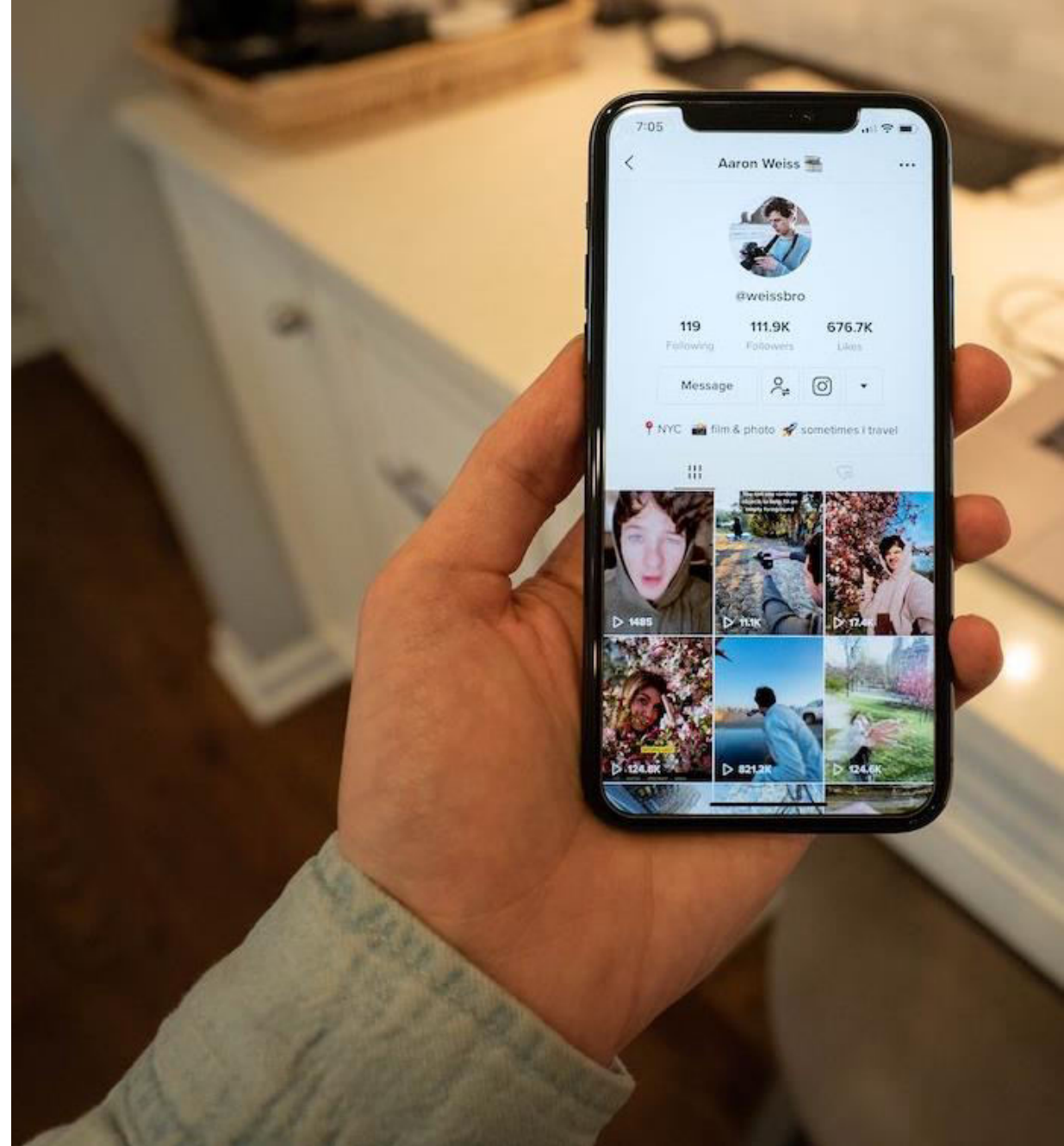
- **Twitter** - krátké příspěvky „tweety“; rychlé předávání zpráv

ZNÁMÉ SOCIÁLNÍ SÍTĚ A APLIKACE

•TikTok

- Největší konkurence Facebooku a Instagramu
- Sdílení krátkých videí (tancování, karaoke, vtipné skeče)
- 2. nejstahovanější aplikace v roce 2019

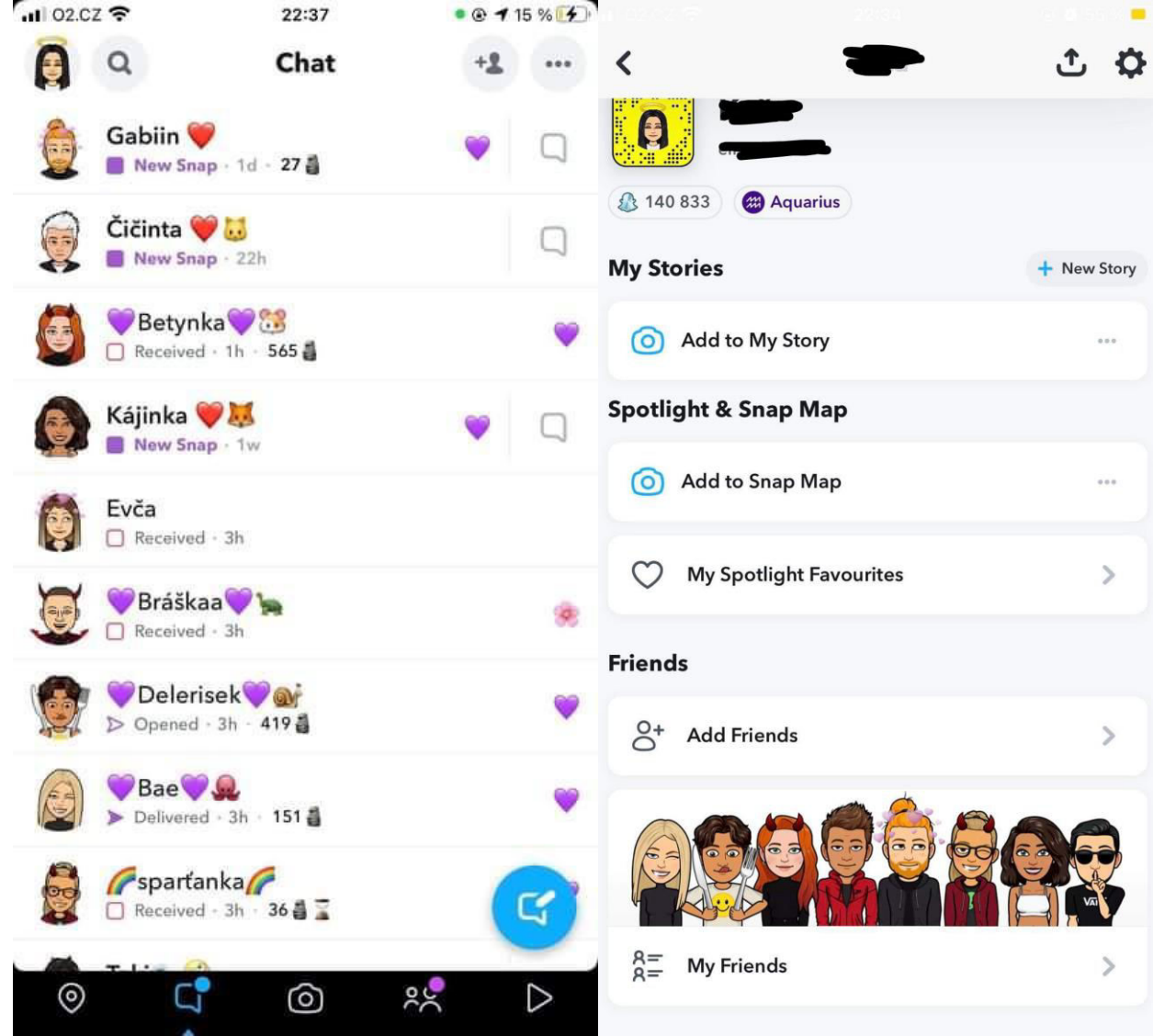

ZNÁMÉ SOCIÁLNÍ SÍTĚ A APLIKACE

•Snapchat

- Aplikace pro posílání fotografií a videí
- Obsah zmizí po zhlédnutí nebo po určitém čase

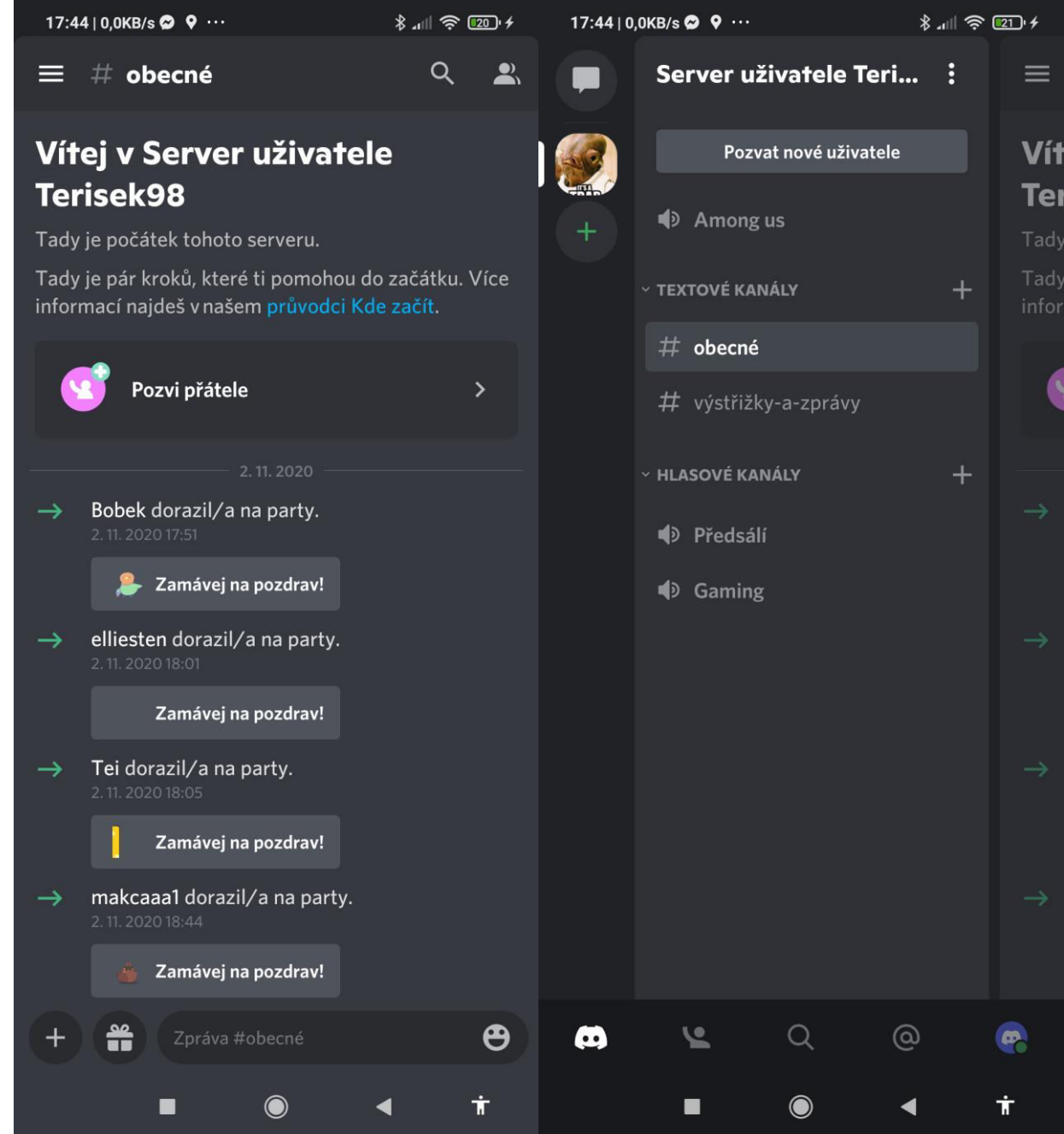

ZNÁMÉ SOCIÁLNÍ SÍTĚ A APLIKACE

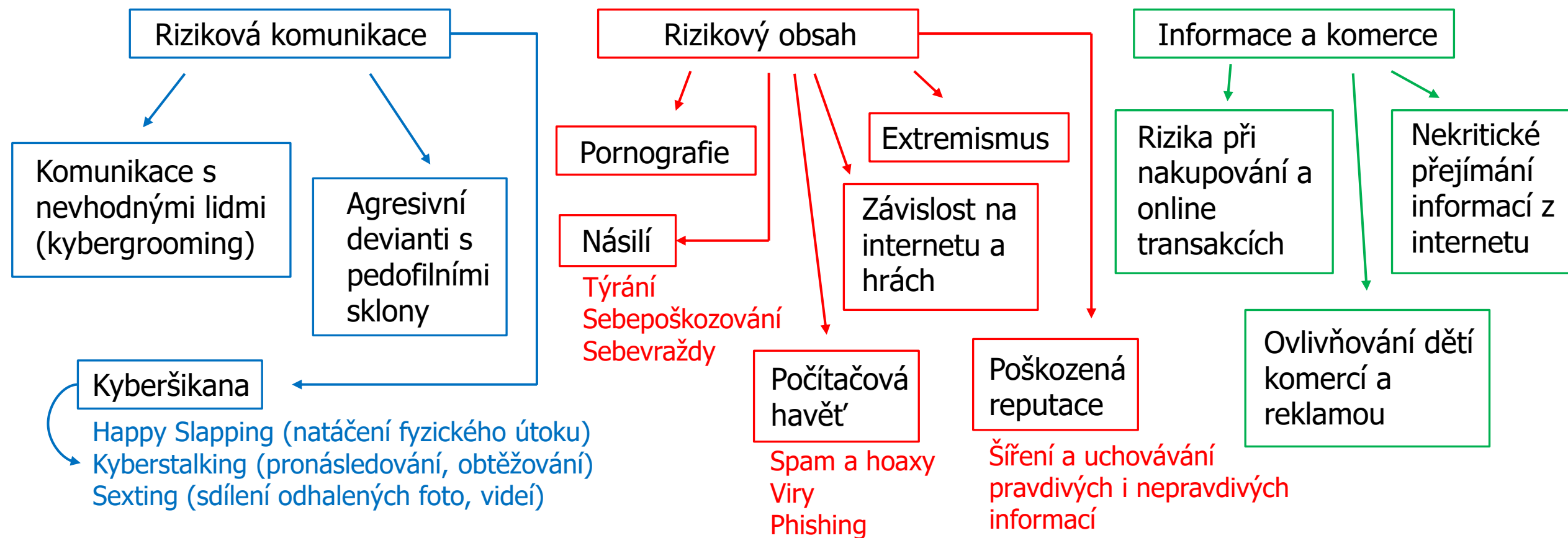

• Discord

- Komunikační platforma
- Nástupce TeamSpeak, Skype
- Umožňuje vytvářet servery
- Zvukový a textový kanál
- Původně spíše pro hráčské komunity – teď i mimo hry

ONLINE RIZIKOVÉ CHOVÁNÍ

VYBRANÉ ONLINE RIZIKOVÉ CHOVÁNÍ

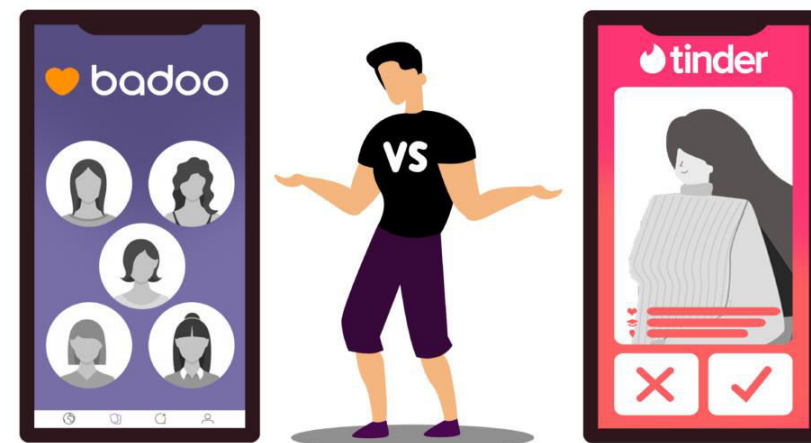
- Rizikový obsah
- Seznamovací aplikace a dospívající
- Podvody na internetu (phishing, falešné účty na sociálních sítích)
- Kyberagrese na sociálních sítích
- Toxické chování v gamingu

RIZIKOVÝ OBSAH

- Často ve formě videí, fotografií
- YouTube apod. (Mašková et al., 2012)
- **Násilí a rasismus, homofobie, sexismus a zneužívání zvířat** (Bray, 2017).
- *Projekt EU Kids IV:*
 - **nenávistné zprávy** napadající skupiny či jednotlivce
 - kruté nebo **násilné obrázky, fotky nebo videa** (Bedrošová et al., 2018)

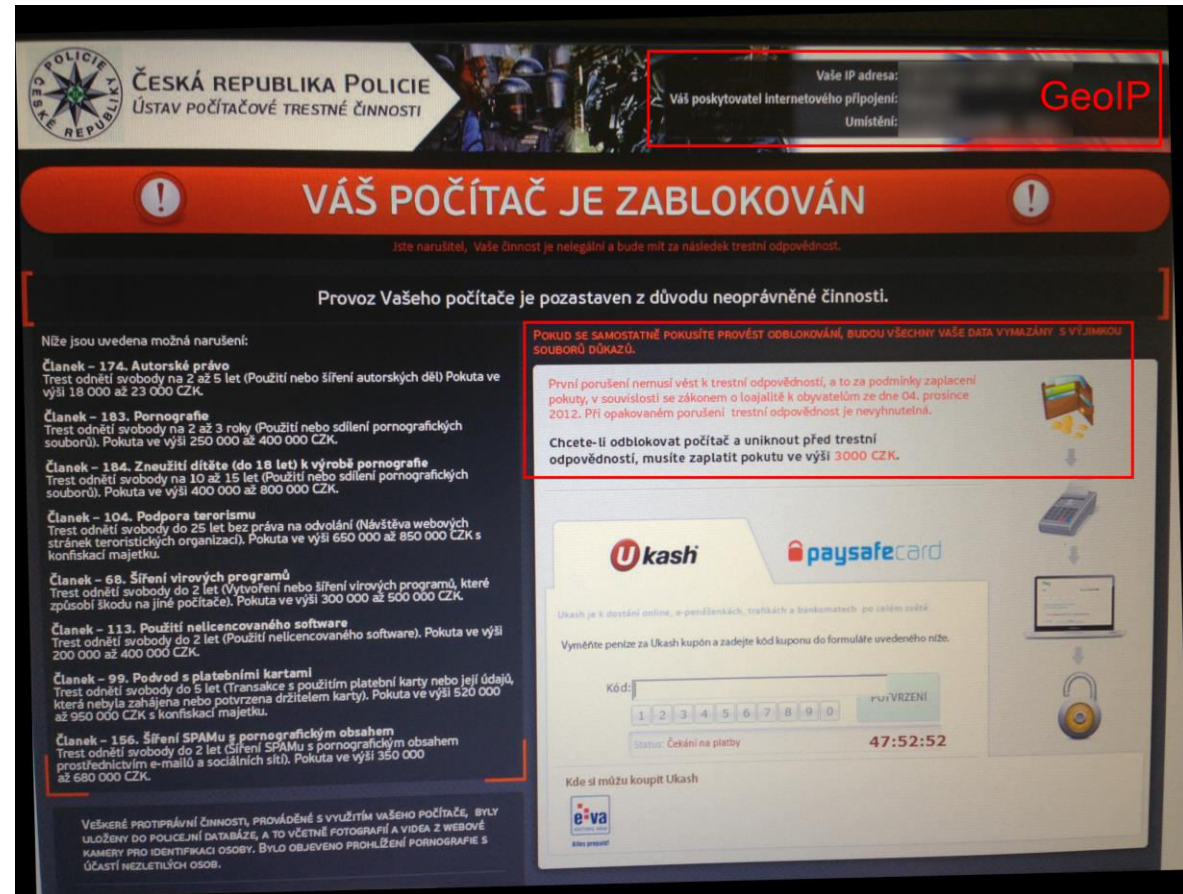
SEZNAMOVACÍ APLIKACE A DOSPÍVAJÍCÍ

- Tinder (18+), MeetMe (13+), Skout (13+), Badoo (18+), Grindr (18+), OkCupid (18+), Omegle (13+)
- Mohou **postrádat nastavení ochrany osobních údajů** nebo **žádost k povolení k určování polohy**, což může mít za následek odhalení přesné polohy jedince
- Často **sexuálně explicitní či obscénní obsah, místo pro stalkery, pedofily** (Haddad, 2017).
- Výzkum agentury Nielsen Admosphere – až 42 % Čechů zkušenost, nejvíce skupina 15–34 let
 - Nejvíce v ČR Badoo, Seznamka.cz, Facebook, Tinder (Morochovičová, 2019)

PODVODY NA INTERNETU

- **PHISHING** – nebezpečné komunikační praktiky zaměřené na krádež citlivých osobních údajů (PIN, heslo, údaje k účtu (E-bezpečí)
 - často využívají špatné svědomí uživatelů internetových stránek pro stahování filmů, erotiky či programů, kde umisťují **výzvy, že byl uživatel přichycen při činu a musí okamžitě zaplatit pokutu** (Kožíšek & Písecký, 2016)

ČESKÁ REPUBLIKA POLICIE
ÚSTAV POČÍTAČOVÉ TRESTNÉ ČINNOSTI

Vaše IP adresa:
Váš poskytovatel internetového připojení:
Umístění: **GeoIP**

VÁŠ POČÍTAČ JE ZABLOKOVÁN

Iste narušitel, Vaše činnost je nelegální a bude mít za následek trestní odpovědnost.

Provoz Vašeho počítače je pozastaven z důvodu neoprávněné činnosti.

Níže jsou uvedena možná narušení:

Článek – 174. Autorské právo
Trest odnětí svobody na 2 až 5 let (Použití nebo šíření autorských děl) Pokuta ve výši 18 000 až 23 000 CZK.

Článek – 183. Pornografie
Trest odnětí svobody na 2 až 3 roky (Použití nebo sdílení pornografických souborů). Pokuta ve výši 250 000 až 400 000 CZK.

Článek – 184. Zneužití dítěte (do 18 let) k výrobě pornografie
Trest odnětí svobody na 10 až 15 let (Použití nebo sdílení pornografických souborů). Pokuta ve výši 400 000 až 800 000 CZK.

Článek – 104. Podpora terorismu
Trest odnětí svobody do 25 let bez práva na odvolání (Návštěva webových stránek teroristických organizací). Pokuta ve výši 650 000 až 850 000 CZK s konfiskací majetku.

Článek – 68. Šíření virových programů
Trest odnětí svobody do 2 let (Vytvoření nebo šíření virových programů, které způsobí škodu na jiné počítače). Pokuta ve výši 300 000 až 500 000 CZK.

Článek – 113. Použití nelicencovaného software
Trest odnětí svobody do 2 let (Použití nelicencovaného software). Pokuta ve výši 200 000 až 400 000 CZK.

Článek – 99. Podvod s platebními kartami
Trest odnětí svobody do 5 let (Transakce s použitím platební karty nebo její údajů, která nebyla zahájena nebo potvrzena držitelem karty). Pokuta ve výši 520 000 až 950 000 CZK s konfiskací majetku.

Článek – 156. Šíření SPAMu s pornografickým obsahem
Trest odnětí svobody do 2 let (Šíření SPAMu s pornografickým obsahem prostřednictvím e-mailů a sociálních sítí). Pokuta ve výši 350 000 až 680 000 CZK.

POKUD SE SAMOSTATNĚ POKUŠÍTE PROVÉST ODBLOKOVÁNÍ, BUDOU VŠECHNY VAŠE DATA VYMAZÁNY S VÝJIMKOU SOUBORŮ DŮKAZŮ.

První porušení nemusí vést k trestní odpovědnosti, a to za podmínky zaplacení pokuty, v souvislosti se zákonem o loajalitě k obyvatelům ze dne 04. prosince 2012. Při opakovaném porušení trestní odpovědnost je nevyhnutelná.

Chcete-li odblokovat počítač a uniknout před trestní odpovědností, musíte zaplatit pokutu ve výši 3000 CZK.

Ukash **paysafecard**

Ukash je k dostání online, v peněžnicích, trafikách a bankomatech po celém světě

Vyměňte peníze za Ukash kupón a zadejte kód kupónu do formuláře uvedeného níže.

Kód d:

status: Čekání na platbu **47:52:52**

Kde si můžu koupit Ukash

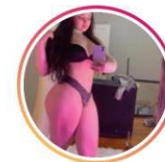
e-va

VŠEČERÉ PROTIPRÁVNÍ ČINNOSTI, PROVÁDĚNÉ S VYUŽITÍM VAŠEHO POČÍTAČE, BYLY ULOŽENY DO POLICEJNÍ DATABÁZE, A TO VČETNĚ FOTOGRAFIÍ A VIDEO Z WEBOVÉ KAMERY PRO IDENTIFIKACI OSOBY, BYLO OBJEVENO PROHLÁŠENÍ PORNOGRAFIE S ÚČASTÍ NEZLETILÝCH OSOB.

PODVODY NA INTERNETU

• FALEŠNÉ ÚČTY NA SOCIÁLNÍCH SÍTÍCH

- Facebook nebo Instagram
- Aktuálně rozšířeno
- Nabídky o úžasné ceny nebo rozesílají spamové nebezpečné zprávy
- Mohou se snažit přidat si uživatele do přátel nebo s ním navázat přátelství
- Lákání na atraktivitu profilu
- Zasílání soukromých zpráv s odkazem na podvodnou stránku, která se snaží vymámit osobní informace (Sekal, 2021)

4
Příspěvky

7
Sledující

0
Sleduji

Gwendolyn Rosario

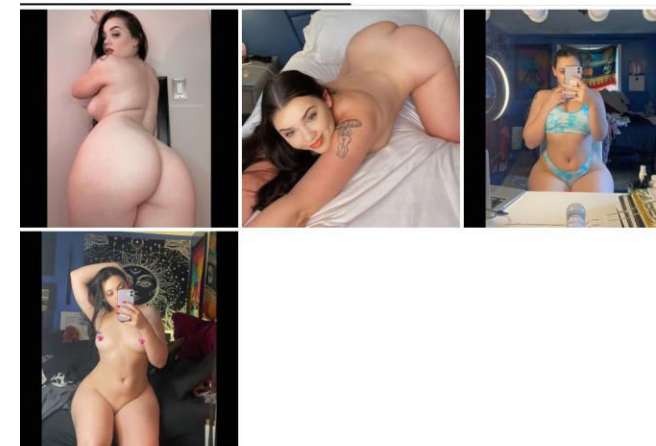
I LOVE SUCK DICK VERY MUCH IF YOU WANT TO SEE MORE NSFW PHOTOS CHECK MY SITE 🍷🐻

Zobrazit překlad

bit.ly/3AskAOZ

Sledovat

Zpráva

KYBERAGRESE NA SOCIÁLNÍCH SÍTÍCH

- **Ublížující komentáře, úprava a zveřejňování fotografií, zveřejňování osobních informací** (Černá, 2013)
- V poslední době zhrublá komunikace – **nadávky, urážky, vyhrožování** (výhružky, aby uživatel zemřel, pedofilní a neslušné narážky) (E-bezpečí, 2019)
- **Krádež identity** – „prolomení zabezpečení e-mailové schránky nebo profilu na sociální síti vybrané osoby a následné vystupování útočníka pod identitou oběti“ (Kohout & Kahrchňák, 2016, 48).
 - **Identity fraud** – zneužití neoprávněně nabyté identity (majetkový prospěch, poškození oběti) (Bezpečný internet, nedat.).

TOXICKÉ CHOVÁNÍ VE HRÁCH

- **Krádež a následné zneužití virtuálního účtu hráče** – účet smazán nebo využíván agresorem
- **Virtuální exkluze, vyloučení hráče ze hry** – často agresivita vůči mladším nebo novějším hráčům
- **Aktivita grieferů** – záměrné útoky na spoluhráče (nadávky, výhružky); ničení vytvořeného ve virtuálním světě (Kopecký, 2017)
- **Verbální násilí (nadávky, urážky)**
 - Hlasové zprávy, chat
 - Agresivní chování vůči mladším/nezkušeným – označení *newb* nebo *noob* (McInroy & Mishna, 2017)

VÝZKUMNÁ STUDIE

- **Zmapování rizik, se kterými se dnešní dospívající setkávají na internetu a prozkoumání toho, jak na tato rizika reagují**
- Dospívající 12–18 let
- 5 dívek, 6 chlapců
- Kvalitativní design
- Polostrukturované interview

Respondent	Věk	Škola	Čas strávený na internetu/den	Čas na sociálních sítích/den
1	12	ZŠ	8 h	Nelze posoudit
2	13	ZŠ	2 h	1 h
3	14	ZŠ	7 h	2 h
4	14	ZŠ	4 h	Nelze posoudit
5	15	ZŠ	3 h	3 h
6	16	SŠ	3,5 h	3,5 h
7	16	SŠ	3 h	3 h
8	17	SŠ	2 h	2 h
9	17	SŠ	10 h	10 h
10	18	SŠ	4 h	1 h
11	18	SŠ	10 h	10 h

Medián 4 h
Průměr 5,1 h

Věk	Využívané soc. sítě	Nejoblíbenější soc. síť	Věk při založení 1. účtu na soc. síti
12	WHATSAPP, MESS, YT	WHATSAPP	7 let
13	IG, MESS, YT	IG	10 let
14	IG, FB, YT, WHATSAPP, MESS	IG	11 let
14	IG, MESS, WHATSAPP	IG	10 let
15	IG, SNAP, YT	IG	11 let
16	IG, MESS, SNAP, WHATSAPP, YT, TWITTER, TIKTOK, DISCORD	IG	7 let
16	IG, TWITTER, SNAP, MESS	IG	9 let
17	IG, FB, SNAP, MESS, YT	IG	7 let
17	IG, FB, SNAP, MESS, YT	IG	13 let
18	IG, MESS, DISCORD	DISCORD	7 let
18	FB, IG, MESS, YT, TIKTOK, SNAP	IG	13 let

IG = Instagram
FB = Facebook

SNAP = Snapchat
MESS = Messenger

SDÍLENÍ OSOBNÍCH ÚDAJŮ, OCHRANA SOUKROMÍ

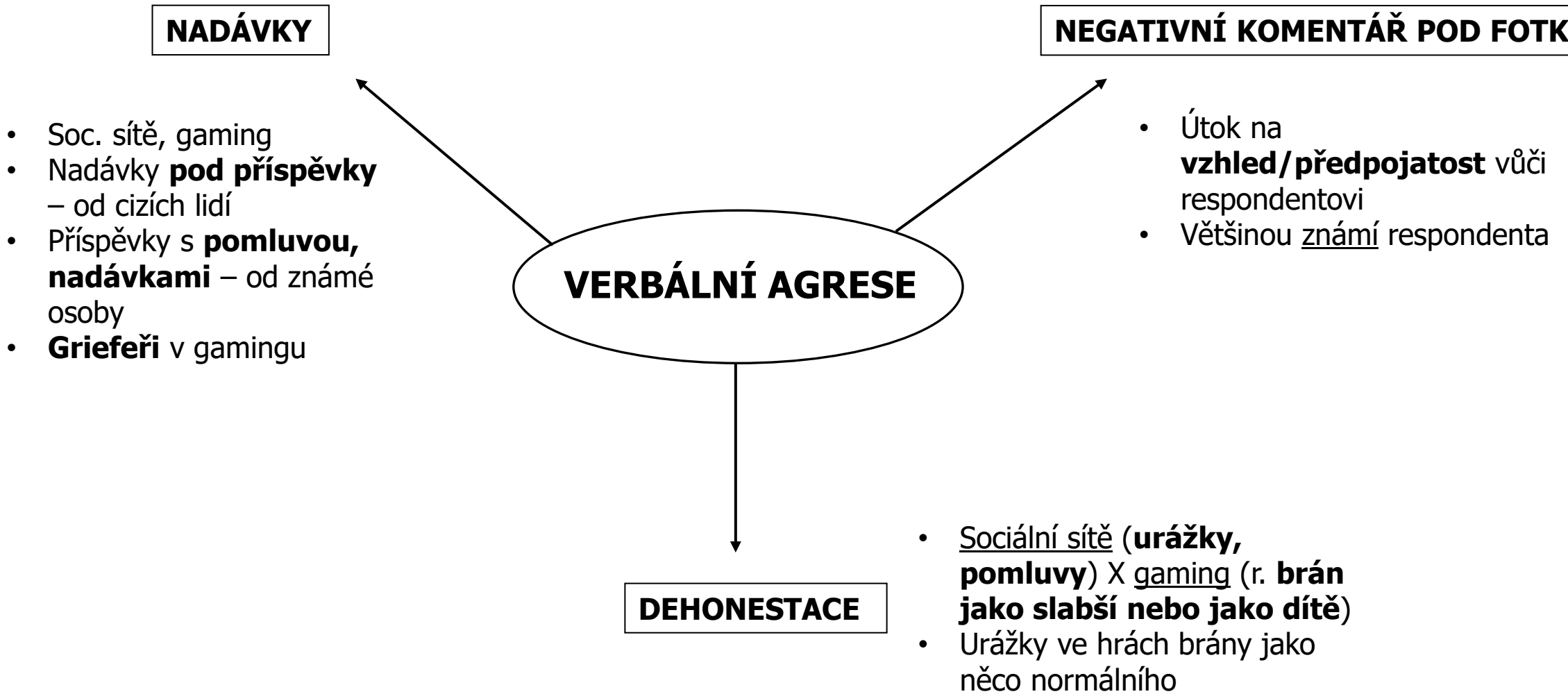
- Sdílení osobních údajů respondenty:

- Všichni sdílí své **jméno** a **příjmení**
- Téměř všichni sdílí **fotografie** a menší polovina sdílí **videa**
- Často sdílí i **věk, datum narození, bydliště** (město, kde bydlí) nebo **kam chodí na školu**

- Ochrana soukromí:

- Soukromý účet – ochrana před nezvanými osobami, selekce
- Secret účet

VYBRANÉ RIZIKOVÉ CHOVÁNÍ

NADÁVKY

„to bylo prostě že,
nevím, »**jsi ko*ot**«,
a co s tím má člověk
dělat“

„když je někdo, s kým se
nepohodnu, prostě že **jsem
ku*va** a takové věci“

„jednou se někdo, koho jsem
neznal, připojil na ten svět, a
on mi vždycky pomáhal a
najednou mi to zničil a začal
mi **nadávat anglicky a
sprostě**, tak jsem ho dal pryč
ze světa“

VERBÁLNÍ AGRESE

NEGATIVNÍ KOMENTÁŘ POD FOTKOU

„že třeba **nejsem pěkná**, že
jsem úplně **škaredá**“

„že jsem **blbá** a tak“

„třeba vyloženě **o mě něco napsali**, což třeba
nebyla pravda nebo ne úplně“

„že jsem **noob** (smích)... v Among us! Tam jsou
někteří hned **agresivní**, to je že „orange is **stupid**“

„že **špatně hraju**, že jsem něco pokazil“

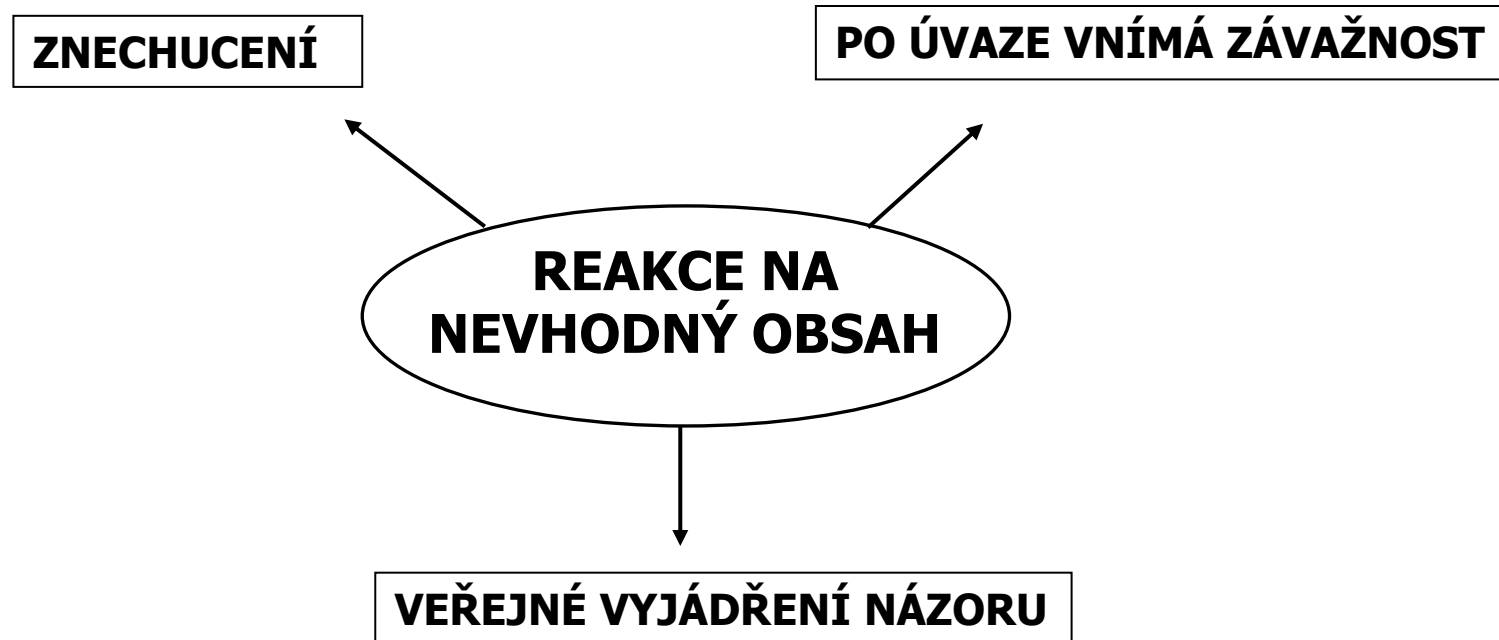
DEHONESTACE

REAKCE NA VERBÁLNÍ AGRESI

- Většinou se tím **nezaobírají**
- Podle některých jednoduše **nemá smysl reagovat**
- Negativní komentáře:
 - Rozdíl dívky a chlapci
 - Chlapci spíše **neřeší, ignorují**
 - Dívky spíše **mažou komentáře, blokují** jejího autora
- Někteří **berou jako legraci**

KONTAKT S NEVHODNÝM OBSAHEM NA SOCIÁLNÍCH SÍTÍCH

- **Ponižující** videa
- **Nenávistné** zprávy směrem k ostatním uživatelům
- Reklamy na stránky, kde je **ubližováno zvířatům**
- Nejčastěji YouTube, TikTok

ZNECHUCENÍ

PO ÚVAZE VNÍMÁ ZÁVAŽNOST

„nemám ráda třeba jak si rodiče **dělají srandu z malých dětí.** Prostě jak byla ta videa, jak házeli dětem sýr na hlavu, mně to přišlo strašně **trapné**“

„já mám třeba TikTok, a voni tam vždycky píšou jako fakt **škaredé** věci některým lidem. A fakt jako hnusně, aby **jim umřeli rodiče a tak**“

REAKCE NA
NEVHODNÝ OBSAH

„jak vlastně ten **atentátník streamoval to, jak vystřílel ten kostel v Izraeli** to bylo takové, že si pak člověk řekl „tyjo“, že fakt jako takoví lidi jsou jakože... co je k tomu vede... „

VEŘEJNÉ VYJÁDŘENÍ NÁZORU

NABÍDKA NAHÝCH FOTOGRAFIÍ

- Přidání uživatele do **skupinového chatu**
- Instagram
- **Atraktivní profil**
- Poslán **odkaz**
- Někdy i věta „**want nudes?**“
- Respondenti odkaz neotevírali

FALEŠNÁ VÝHRA

- **Dárek/peníze, které respondent neobdržel**
- Soutěž X Hra (gambling)

PODVODY

PHISHING

- **Chytila tě policie X Odkaz na falešnou stránku**, kde má respondent **vyplnit přihlašovací údaje na účet** (jméno a heslo)
- Respondenti nevložili osobní údaje/hesla

NEDORAZILO OBJEDNANÉ ZBOŽÍ

- **Obchod ze zahraničí**
- Malá částka – respondent neřešil

MĚLO DŮSLEDKY

- Soc. síť, hra
- **Krádež identity**
- Nutnost **založit si nový účet**

*„No já jsem si otevřela Facebook, a tam byly prostě kamarádům **zprávy hnusné**“*

*„tak jsem si udělal **nový účet** a koukl jsem na ten starý, tak tam **pořád někdo hrál**“*

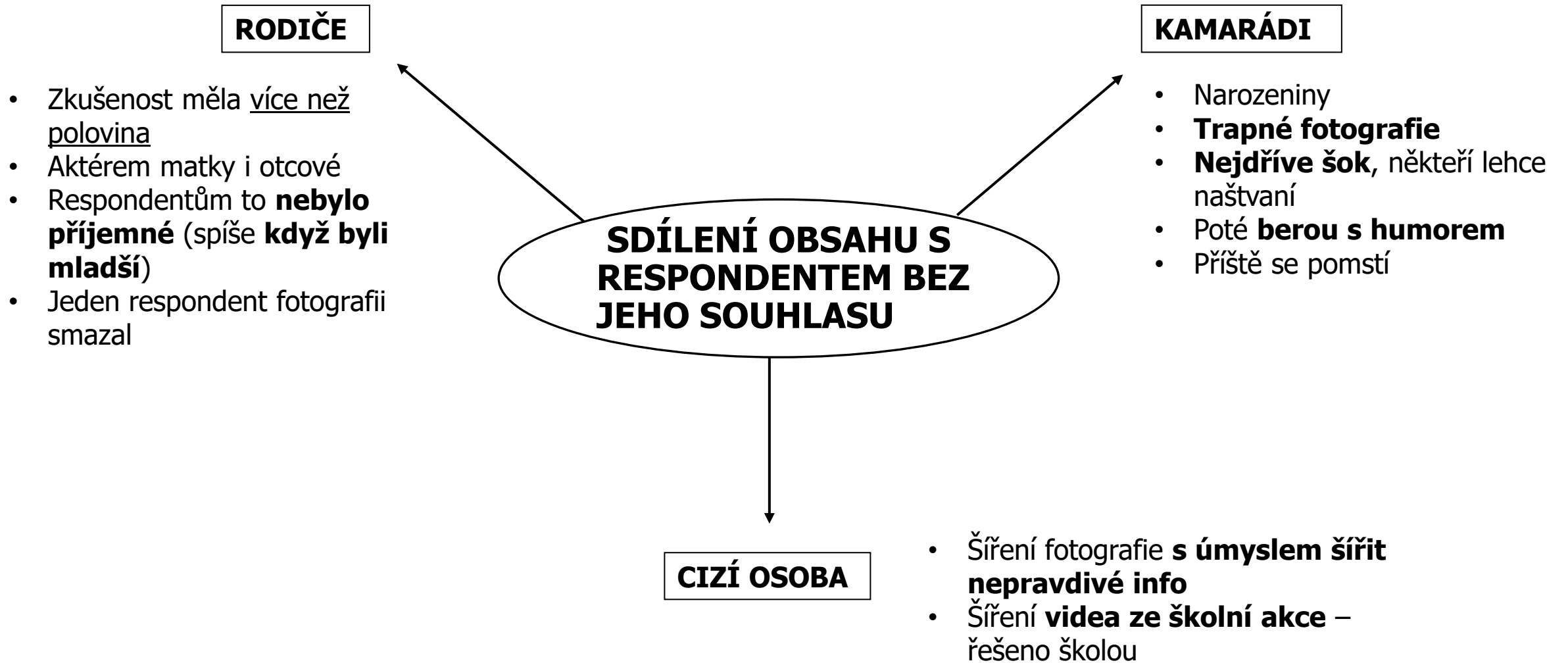
ZNEUŽITÍ PROFILU/ÚČTU

NEMĚLO DŮSLEDKY

- Soc. síť, hra
- Účet **byl vrácen se vším**
- Účet **beze změny**

*„To byl steam... jenom jsem přišel a už nebylo. Měl jsem tam docela jako v té době dost drahé věci no. Ale všechno se jako by **vrátilo zpátky**“*

*„Na Instagramu, že se mi tam někdo přihlásil a jednou se mi to i odhlásilo. jako by **nic se tam nestalo, nezměnilo se**“*

RODIČE

„když jsem byl hodně malý,
tak **jsem říkal, že to tam
nechci, ale dala to tam**“

„třeba z nějaké oslavy nebo tak
tam dal nebo z nějaké dovolené
fotku, **kde jsem vypadala
jak...**“

**SDÍLENÍ OBSAHU S
RESPONDENTEM BEZ
JEHO SOUHLASU**

KAMARÁDI

„Většinou to byla jenom **blbá
fotka** nebo něco takového.
Nějaký prostě **trapný moment**“

„já jim vždycky napíšu, **že je za
to uškrtním**, a potom **jim to
vrátím** na jejich narozeniny“

CIZÍ OSOBA

„já jsem asi tak před 3 rokama s kamarádem vyfotila
fotku, jak mu dávám pusu. A asi tak před rokem **to
jedna holka začla šířit**, že jsem měla kluka a **šířila
tuhle fotku** s tím, že to jako **nebyla pravda**“

KONTAKT S CIZÍMI OSOBAMI

- 9 z 11 respondentů někdy kontaktovala cizí osoba
- Nejčastěji kontaktování prostřednictvím Facebooku, Messengeru či Instagramu
- Sami vyhledávali kontakt přes seznamovací aplikaci Badoo, objevila se také zkušenost s aplikací Tinder nebo Omegle
- 40–50 % cizích osob mezi přáteli nebo followery, z velké části lidé, které neznají osobně, ale už je někdy viděli
- **Úplně cizí lidé**, dle tvrzení respondentů, **tvoří přibližně 10 % z celkového počtu cizích osob**, přičemž na Instagramu je toto zastoupení vyšší než na Facebooku

CO SLEDUJÍ DOSPÍVAJÍCÍ, POKUD SI PŘIDÁVAJÍ CIZÍ OSOBU MEZI PŘÁTELE/SLEDUJÍCÍ

- **ZNÁMOST STEJNÉHO ČLOVĚKA** - čím více známých lidí vidí respondent u cizí osoby, tím se pro něj stává více důvěryhodnější
 - **ATRAKTIVITA** – zajímavý obsah, líbí se jim osoba vzhledově
 - **POČET PŘÁTEL/SLEDUJÍCÍCH** - čím více měla cizí osoba přátel nebo sledujících, tím více se stávala pro respondenty důvěryhodnější
-
- **Někteří si přidají všechny cizí osoby:**
 - Popularita („jsem byl mladý a chtěl jsem mít co nejvíc přátel“)
 - Později zjišťuje identitu a promazává

REAKCE NA SITUACI, KDY NAPÍŠE CIZÍ OSOBA

- **NEODPOVÍ** – ignorace, smazání chatu, blokování uživatele
- **ZVAŽOVÁNÍ**
 - Logika zprávy („*Tak zase záleží, jestli otázka, zpráva, prostě hlava, pata, když se dá odpovědět, odpovím*“)
 - Podívají se na profil uživatele a na počet sledujících
 - Věk pisatele (zejména dívky)
- **ODEPÍŠÍ, ALE JSOU OBEZŘETNÍ A ČEKAJÍ, JAK SE KOMUNIKACE VYVINE**

FORMA KONTAKTU

NEVINNÁ KONVERZACE

- Obecné informace (jak se má, kam chodí na střední...)
- Dívky lichotky (fotky, vzhled)

SNAŽÍ SE VYLÁKAT OSOBNÍ INFORMACE

- Nejčastěji bydliště nebo heslo k účtu (soc. síť, hra)
- Agresor může využívat lichotky
- Reakce: přímý nesouhlas, lhaní

OBTĚŽUJÍCÍ KONTAKT

- Spam, obtěžování
- Reakce: blokace, ignorace

CHCE POSLAT FOTOGRAFII/VIDEO

- Žádný respondent neposlal
- Reakce: vyjádření nesouhlasu, blokace, trollení („*třeba vždycky nohu nebo podlahu vyfotím*“)

NEVHODNÝ KONTAKT

- Zkušenost téměř všechny dívky a jeden chlapec
- Sexuální narážky, videa a fotky se sexuálním obsahem
- Reakce: blokace uživatele, ignorace

UKÁZKA KONTAKTU

- **Nevinná konverzace:**

„jako co dneska dělám, jak se mám, takové fakt nic osobního – co mám v plánu, co dělám ráda, kam půjdu na střední a tak... není to tak že třeba „pošli mi kde bydlíš“, tak bych mu poslala, kde bydlím“

- **Snaží se vylákat osobní informace:**

„No tak prvně dělali, že se mě strašně ptali jakože na jméno a takové blbosti, odkud jsem, kolik mi je... že jsem pěkná, že jestli bychom si nemohli někdy heslo vyměnit nebo tak jako. Jakože by se podíval, s kým si píšu, já říkám, tak to asi ne“

UKÁZKA KONTAKTU

- **Nevhodný:**

*„Chtěli fotku, potom různé takové věci jako „jsi ku*da, ku*va, to bych s tebou dělal a to bych s tebou dělal““*

„Nějaký Turek mi posílal takové divné videa... jak tam byli lidi a dělali divný věci, takové erotické, a bylo to strašně divné“

„takoví ti gejíci, co píšou jako kolem 40 jako, našli se no nějací“

- **Obtěžující:**

„když jako potom furt volají a tak a furt ti píšou a to, tak potom víš co, už si to blokneš, protože ti to tam furt skáče a nechceš to a už tě to nebaví“

„Pak jsem si ho zablokovala, a on si udělal další účet...“

DÉLKA TRVÁNÍ KONTAKTU

- **Ve většině** případů **KRÁTKODOBÝ** (max. pár dní)
- 2 motivy pro udržení kontaktu s cizí osobou:
 - ZJIŠŤOVÁNÍ MOTIVACE CIZÍ OSOBY – co potřebuje; pokud nic – konec konverzace
 - CHCE KOMUNIKOVAT S NĚKÝM NOVÝM
- **Pár kontaktů** bylo **DLOUHODOBÝCH** – společné znaky:
 - PODOBNÝ VĚK s cizí osobou
 - ZÁJEM O OSOBNÍ SETKÁNÍ

OSOBNÍ SETKÁNÍ

- S více jak polovinou respondentů se chtěla někdy setkat cizí osoba z internetu
- Nabídka „jít ven“, podobný věk
- Většina setkání **ODMÍTLA**:
 - LOGICKÉ ZDŮVODNĚNÍ („však se ani neznáme“)
 - VÝMLUVA („já jsem většinou řekl, že nemám čas“)
 - IGNORACE
 - STRACH
- Někteří se s cizí osobou **SETKALI**, většinou:
 - OSOBA ŽIJÍCÍ VE STEJNÉM MĚSTĚ
 - OSOBA ZNÁMÁ KAMARÁDOVI RESPONDENTA
- Ojedinělý případ **SETKÁNÍ S ÚPLNĚ NEZNÁMOU OSOBOU** – respondentka opatrná
- Všechna osobní setkání proběhla **v pořádku** a byly **s osobou podobného věku**

SEŠEL/SEŠLA BY SES S NĚKÝM CIZÍM, KOHO ZNÁŠ POUZE PŘES INTERNET?

- Asi polovina ano, za určitých **PODMÍNEK:**
 - POTŘEBA VĚDĚT, ŽE TA OSOBA OPRAVDU EXISTUJE (vidět tu osobu, slyšet o ní)
 - DLOUHODOBÝ KONTAKT
 - SDÍLENÍ DŮVĚRNĚJŠÍCH INFORMACÍ, ROZUMÍ SI
 - VOLAJÍ SI

LITERATURA

- Bedrošová, M., Hlavová, R., Macháčková, H., Dědková, L., & Šmahel, D. (2018). České děti a dospívající na internetu: Zpráva z výzkumu na základních a středních školách. Projekt EÚ Kids Online IV – Česká republika. Brno: Masarykova univerzita.
- Bezpečný internet (nedat.). Krádež identity a jak se jí bránit. Získáno 15. února 2021 z <http://www.bezpecnyinternet.cz/pokrocily/ochrana-prav/kradez-identity.aspx>.
- Bray, R. (23. května 2017) Young people online: encounters with inappropriate content. Parenting for a Digital Future. <https://blogs.lse.ac.uk/parenting4digitalfuture/2017/05/23/children-and-young-peoples-online-experiences/>.
- Černá A. (2013). Kyberšikana: průvodce novým fenoménem. Praha: Grada.
- Černá, A. (2015). Online obtěžování a kyberšikana. In Ševčíková, A., Šmahel, D., Blinka, L., Černá, A., Dědková, L. & Macháčková H. Děti a dospívající online. Praha: Grada.
- Eckertová, L. & Dočekal, D. (2013). Bezpečnost dětí na internetu: rádce zodpovědného rodiče. Brno: Computer Press.
- Haddad, D. (2017). The Ultimate Guide to Raising Teens and Tweens: Strategies for Unlocking Your Child's Full Potential. Rowman & Littlefield.
- Kohout, R. & Karchňák, R. (2016). Bezpečnost v online prostředí. Biblio Karlovy Vary, z.s.
- Kopecký et al. (2015). Rizikové formy chování českých a slovenských dětí v prostředí internetu. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci.
- Kopecký, K. & Szotkowski, R. (2017). Sexting a rizikové seznamování českých dětí v kyberprostoru. Centrum prevence rizikové virtuální komunikace.
- Kopecký, K. & Szotkowski, R. (2019). České děti v kybersvětě. Centrum prevence rizikové virtuální komunikace.
- Kožíšek, M. & Písecký, V. (2016). Bezpečně na internetu: průvodce chováním ve světě online. Praha: Grada.

-
- Macek, P. (2003). Adolescence. Praha: Portál.
 - Maškoyá, A., Lukášová, K., Pacák, R. & Brandejsová, J. (2012). Nezákoný a nevhodný obsah na internetu. Národní centrum bezpečnějšího internetu.
 - McInroy, L. & Mishna, F. (2017). Cyberbullying on Online Gaming Platforms for Children and Youth. Child and Adolescent Social Work Journal 34(2). <https://doi.org/10.1007/s10560-017-0498-0>.
 - Morochovičová, E. (6. února 2019). Láska přes internet: 4 z 10 Čechů už se někdy snažili seznámit online. Nielsen Admosphere. <https://www.nielsen-admosphere.cz/press/laska-pres-internet-4-z-10-cechu-uz-se-nekdy-snazili-seznamit-online/>.
 - O2 Chytrá škola (nedat.). Rodiče, víte, co je to Finsta? Získáno 15. února 2021 z <https://www.o2chytraskola.cz/novinka/75/rodice-vite-co-je-to-finsta>.
 - Pášová, P. (21. července 2014). Kamil Kopecký: Děti vnímají sociální sítě jako svůj rozšířený virtuální pokojík. Olomoucký deník. https://olomoucky.denik.cz/zpravy_region/kamil-kopeccky-deti-vnimaji-socialni-site-jako-svuj-rozsireny-virtualni-pokojik-2.html.
 - Sekal, M. (2021). Naučte se bezpečně poznat falešné účty na Facebooku a zjistěte, jak se jich zbavit!. Avast Blog. <https://blog.avast.com/cs/nove-falesne-profil-y-na-facebooku-vznikaji-kazdy-den.-jak-s-nimi-bojovat>.
 - Suler, J. (2001). The psychology of Cyberspace. <http://www-usr.rider.edu/~suler/psycyber/adoles.html>.
 - Suler, J. (2004). The online disinhibition effect. Cyberpsychology & Behavior : The Impact of the Internet, Multimedia and Virtual Reality on Behavior and Society, 7(3), 321– 326. <http://doi.org/10.1089/1094931041291295>.
 - Šmahel, D. (2003). Psychologie a internet. Praha: Triton.
 - Šmahel, D. (2015). Děti na internetu. In Ševčíková et al. (2015). Děti a dospívající online. Praha: Grada.
 - Šmahel, D., Machackova, H., Mascheroni, G., Dedkova, L., Staksrud, E., Ólafsson, K., Livingstone, S., & Hasebrink, U. (2020). EU Kids Online 2020: Survey results from 19 countries. EU Kids Online.

DĚKUJI ZA POZORNOST

VYHLEDÁVÁNÍ KONTAKTU S CIZÍ OSOBOU

- **Seznamovací aplikace** (Tinder, Badoo, Omegle)
- Zkušenost má jeden chlapec a tři dívky
- Pokud motivací bylo seznámit se – **NESPLNILO OČEKÁVÁNÍ** („jsem zjistila, že tam není nikdo normální“)
- Někteří **BEROU JAKO ZPESTŘENÍ** (z legrace, z nudy)
- Všechny 3 dívky měly zkušenost s **NEVHODNÝMI LIDMI** („úchylové“)
 - Sexuální narážky
 - Žádost o fotografie
 - Žádost o osobní setkání
 - U jedné dívky nabídka peněz za osobní setkání

„Většinou tam jsou úchylové nějací. Tam mi psali chlapi fakt jako ve věku mých rodičů a jeden chlap mi napsal, že se musíme sejít a že mi jako za to zaplatí, no ale já jsem to smazala“